

A P E L / 17 martie 2009

Pornind de la prevederile Acordului moldo-rus din 21 iulie 1992, luând în considerație Declarația Universală a Drepturilor Omului, Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale precum și numeroasele documente internaționale pe care Republica Moldova și Federația Rusă le-au ratificat, obligându-se să le respecte;

Intuind că Republica Moldova și Federația Rusă au aderat benevol la cele mai importante structuri internaționale și regionale cu scopul de a asigura aplicarea și respectarea universală și efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

Considerând că eforturile comune ale autorităților Republicii Moldova și ale Federației Ruse au drept scop principal soluționarea problemei transnistrene, conform declarațiilor oficiale ce se referă la respectarea principiilor dreptului internațional și respectului reciproc,

Reamintind despre angajamentele luate de către Federația Rusă la Summitul OSCE din 1999 și atașamentul profund față de soluționarea conflictului transnistrean, exclusiv în cadrul formatului de negocieri "5+2" legal recunoscut și în speranța că această întâlnire nu-l va substitui sub nici o formă,

Asociația Promo-LEX face apel către autoritățile Republicii Moldova și ale Federației Ruse să includă în cadrul discuțiilor (eventuale) de la Moscova din 18 martie 2009 subiectul privind situația încălcării sistematice a drepturilor omului în regiunea transnistreană, admise de către administrația de facto din regiune, marea majoritate a reprezentanților căreia sunt cetățeni ai Federației Ruse.

Pe parcursul ultimilor 17 ani, drepturile și libertățile fundamentale ale diferitor categorii de persoane din regiune

sunt în cel mai bun caz ignorate de către autoritățile constituționale, încălcate flagrant de către administrația de la Tiraspol, și desconsiderate de Federația Rusă ca stat garant și semnatar al acordului moldo-rus.

În ultimii ani, Asociația Promo-LEX a sesizat constant opinia publică despre numeroasele probleme cu care se confruntă populația regiunii transnistrene și/sau persoanele care se află temporar în acest teritoriu, însă autoritățile constituționale se limitează la prezentarea unor argumente politice, renunțând astfel la îndeplinirea obligațiilor sale pozitive față de cetățenii săi sau alte persoane ce se află sub jurisdicția sa în acest teritoriu, iar Federația Rusă contrar angajamentelor internaționale menține controlul de facto asupra regiunii și contribuie direct la păstrarea unui status-quo existent la momentul pronunțării Hotărârii CtEDO pe cazul Ilașcu.

Considerăm că cele mai stringente probleme constatate de experții noștri sunt:

1. Asigurarea dreptului de a alege și de a fi ales pentru locuitorii regiunii transnistrene;
2. Asigurarea respectării dreptului la libera circulație (p.5 din Acordul moldo-rus din 21.07.92);
3. Asigurarea respectării depline a dreptului la proprietate și posesie, în special a dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole pentru locuitorii din zonele rurale și respectiv asupra întreprinderilor din regiune cu verificarea oportunității investițiilor;
4. Asigurarea protecției și garantarea drepturilor recruților, tinerilor care refuză înrolarea benevolă în structurile para-militare din regiune și a celor care sunt înrolați la moment;
5. Asigurarea respectării dreptului la informație alternativă și variată, din diferite surse de informare;
6. Asigurarea respectării depline a dreptului la educație

- în limba maternă în regiune;
7. Asigurarea dreptului la asociere și a activității sectorului neguvernamental în regiune;
  8. Asigurarea dreptului la libertatea individuală și protecției împotriva relelor tratamente;
  9. Asigurarea respectării altor drepturi fundamentale, a căroro violare a fost constatată de către părți.

Considerăm că discutarea acestor probleme va duce cel puțin la ameliorarea situației în domeniile respective.

De asemenea, cerem transparență în procesul de negocieri și discuții privind reglementarea transnistreană cu implicarea și consultarea societății civile de pe ambele maluri ale Nistrului, precum și elaborarea unui mecanism eficient de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale ale tuturor locuitorilor regiunii.

Departamentul Juridic,
Asociația Promo-LEX